

جوشکاری با قوس الکتریکی دستی (SMAW)

مقدمه :

در جوشکاری با قوس الکتریکی دستی که گاهی تحت عنوان STICK WELDING نامیده می شود ، حرارت شدید حاصل از قوس الکتریکی موجب ذوب فلز و تشکیل جوش می گردد .

این نوع جوشکاری یکی از قدیمی ترین و متداول ترین فرآیندهای جوشکاری است و اگر چه اغلب برای اتصال آهن و فولادهای کم کربن مورد استفاده قرار می گیرد ، برای تعمیرات نیز مناسب می باشد . زیرا دستگاههای جوشکاری مورد استفاده نسبتاً ارزان بوده، به راحتی راه اندازی و مورد استفاده قرار می گرفته و برای جوشکاری انواع فلزات به کار می روند .

چگونه این فرآیند کار می کند ؟

جوشکاری با قوس الکتریکی محافظت شده که با علامت اختصار SMAW نشان داده می شود . یکی از فرآیندهای متداول جوشکاری با قوس الکتریکی می باشد . وسایل عمده جوشکاری با قوس الکتریکی

متشکل از یک منبع انرژی الکتریکی (دستگاه جوش) ، دو کابل یکی کابل الکتروود و دیگری کابل برگشت (کابل اتصال به قطعه کار) ، انبر الکتروود گیر و یک الکتروود پوشش دار می باشد ، شدت جریان حاصل از ماشین جوشکاری برای ایجاد قوس الکتریکی بین نوک الکتروود و قطعه کار مورد استفاده قرار می گیرد و در نتیجه قطعه کار قسمتی از مدار جوشکاری محسوب می شود.

جوشکاری با تماس دادن نوک الکتروود به قطعه کار و حفظ فاصله به اندازه مغزی الکتروود مصرفی شروع می شود . این عمل موجب تشکیل قوس و تولید حرارت تا ۵۵۵۰ خواهد شد .

حرارت شدید حاصل از قوس الکتریکی قطعه کار را ذوب نموده ، همچنین موجب ذوب مغزی الکتروود مصرفی می شود . مغزی الکتروود ذوب شده تشکیل فلز جوش را می دهد و بر اثر تجزیه ، روپوش شیمیایی گاز محافظتی تشکیل داده و ناحیه کذاب را محافظت می نماید.

منظور از حفاظت ، توده ای از گازهای تولید شده هستند که در اثر ذوب روپوش الکتروود در اطراف قوس الکتریکی تشکیل می شوند . گاز محافظ

حوضچه مذاب را از عوامل جوی مانداکسیژن و نیتروژن محافظت می نماید .

چنانچه حوضچه مذاب توسط گازهای حاصل از روپوش شیمیایی محافظت نگردد ، جوش حاصله اکسیده و نیتراته شده و در نتیجه جوش شکننده و ضعیف می گردد و سایر مواد حاصل از سوختن روپوش شیمیایی گل جوش را تشکیل می دهند که مانع سرد شدن سریع جوش شده و از تغییر آلیاژ و آلودگی آن جلوگیری می کند .

بخشی از گازهای محافظ تولید شده بر اثر سوختن روپوش شیمیایی ، در نواحی قوس الکتریکی یونیزه می شود که موجب افزایش قابلیت هدایت الکتریکی و استقرار قوس می گردد . به منظور بهبود کیفیت جوش ، برخی از الکترودها دارای مواد مخصوصی مانند اکسید زدا می باشند که موجب تصفیه فلز جوش می شوند و یا دارای مواد آلیاژی هستند که ترکیبات فلز جوش را تغییر می دهند .

چنانچه نحوه جوشکاری به طور دقیق انجام شود ، استحکام جوش حاصله توسط SMAW به اندازه فلز و یا قوی تر از آن خواهد بود .

ولتاژ و شدت جریان جوشکاری

قوس الکتریکی برای جوشکاری به وسیله جریان مستقیم (D.C) و یا جریان برق متناوب (A. C) به دست می آید. ولتاژ جوشکاری مقدار فشار الکتریکی است که موجب انتقال شدت جریان می شود. شدت جریان جوشکاری به وسیله آمپر اندازه گیری می شود که فقط در هنگام تشکیل قوس الکتریکی و ضمن جوشکاری وجود دارد. بدون قوس الکتریکی به دلیل باز بودن مدار هیچ گونه شدت جریانی وجود نخواهد داشت.

ولتاژ قوس الکتریکی و ولتاژ مدار باز، دو نوع از انواع ولتاژ های جوشکاری هستند که باید با آنها آشنایی پیدا کرد. ولتاژ قوس الکتریکی را گاهی ولتاژ مدار بسته و یا ولتاژ کار می نامند. ولتاژ قوس الکتریکی ولتاژی است که در مدار جوشکاری وقتی که قوس ایجاد شده و عمل جوشکاری انجام گیرد ظاهر می شود. ولتاژ قوس الکتریکی معمولاً بین ۱۵ تا ۴۰ ولت می باشد که با کوتاه و بلند شدن طول قوس مقدار آن تغییر می یابد.

مقدار واقعی ولتاژ قوس الکتریکی بستگی به ولتاژ مدار باز دارد . و آن مقدار ولتاژی است که ماشین جوش تولید می کند زمانی که دستگاه روشن است ولی کاری انجام نمی دهد . ولتاژ مدار باز معمولاً بین ۵۰ تا ۱۰۰ ولت می باشد . اما وقتی که قوس برقرار می شود وجوشکاری انجام می گیرد ولتاژ مدار باز تبدیل به ولتاژ قوس الکتریکی می شود . اینکه ولتاژ مدار باز چگونه و در کجا تنظیم می شود ، بستگی به اندازه و نوع ماشین جوش مورد استفاده دارد .

طول قوس

در هر مدار الکتریکی رابطه ای بین ولتاژ شدت جریان و مقاومت وجود دارد . در مدار جوشکاری با قوس الکتریکی این رابطه بین ولتاژ قوس الکتریکی شدت جریان جوشکاری آمپر و مقدار فاصله هوایی (مقاومت) که قوس الکتریکی باید عبور نماید وجود دارد که این فاصله هوایی تحت عنوان طول قوس الکتریکی باید عبور نماید وجود دارد که این فاصله هوایی تحت عنوان طول قوس نامیده می شود . بدون اینکه قوس قطع شود می توان طول قوس الکتریکی را اندکی بلند و یا کوتاه نمود . عملاً

مقدار طول قوس واقعی در الکترودهای روتیلی با قطر الکتروود مصرفی برابر می باشد .

برای درک بهتر تاثیر طول قوس روی ولتاژ و شدت جریان قوس الکتریکی به شکل زیر که به عنوان نمونه با الکتروود پوشش دار میلیمتری در نظر گرفته شده است توجه کنید : در شرایط مطلوب وقتی که قوس الکتریکی توسط چنین الکتروودی ایجاد می شود طول قوس واقعی یا نرمال $1/4$ است . چنانچه طول قوس را به $1/8$ کاهش دهیم بر اثر کاهش مقاوت هوا مقاومت در مقابل شدن جریان نیز کاهش خواهد یافت که موجب افزایش شدت جریان کاهش ولتاژ و قوس الکتریکی با حرارت بیشتر خواهد شد . اگر قوس الکتریکی به $3/8$ افزایش دهیم موجب کاهش شدت جریان شده و فاصله هوای بیشر سبب افزایش مقاوت می گردد .

بنابر این با طول قوس بلند تر از حد معمول ، ولتاژ بیشتر مورد نیاز است تا جریان کمتری ایجاد شود و در نتیجه قوس الکتریکی سرد تر شده و تمایل شدید به ایجاد جرقه پیدا خواهد کرد .

خطوط نقطه چین مقدار ولتاژ و شدت جریان رادر طول قوسهای عادی کوتاه و بلند نشان می دهد و توجه داشته باشید که تغییرات جزئی در طول قوس بلند نشان می دهد . توجه داشته باشید که تغییرات جزئی در طول قوس بلند موجب تغییرات نسبتاً زیاد و ولتاژ و نسبتاً کم شدت جریان جریان خواهد گردید .

حرارت حاصل از طول قوس کوتاه موجب سوختن تولید جرقه های اضافی و خوردگی کناره های جوش در فلز مبنا خواهد شد . این گونه اشکالها را می توان با افزایش سرعت جوشکاری و حرکت نوسانی کمتر، کاهش داد.

طول قوس بلند هم اشکالهای متعددی دارد نتایج حاصل از این طول قوس عبارت خواهد بود از نفوذ کمتر ، اکسید شدن و آلودگی توسط عوامل جوی و کاهش تمرکز حرارتی ، قوس ناپایدار . چنانچه مجبور به استفاده از طول قوس بلند باشیم با حرکت نوسانی نرم و آهسته می توان اشکالهای مربوطه را به حداقل رساند .

طول قوس واقعی حاصل از ایجاد قوس الکتریکی به وسیله الکترودهای پوشش دار اندکی بلند تر از مقداری که به طور ظاهر به نظر می رسد ،

می باشد ، زیرا مغزی فلزی الکتروود سریع تر از پوشش آن ذوب گردیده و سپس اندکی در داخل پوشش شیمیایی وارد می شود .

اختلاف انتهای مغزی فلزی و روپوش الکتروود تاثیر خیلی کمی در تغییرات ولتاژ و شدت جریان در مقایسه با تغییراتی که بر اثر لرزش و حرکت دست به وجود می آید و غیر قابل کنترل است ، دارد . به هر حال وارد شدن مغزی الکتروود در داخل روپوش ممکن است به مقدار خیلی ناچیزی اشکال به وجود آورد . اختلاف بین روپوش الکتروود و مغزی موجب می گردد تا در هنگام ایجاد قوس مغزی فلز به طور مستقیم یا قطعه کار تماس پیدا کند برای غلبه برچنین اشکالی لازم است نوک روپوش شیمیایی اندکی به وسیله دست از بین برده شود .

انتخاب الکتروود برای جوشکاری با قوس الکتریکی دستی

(SMAW)

الکتروودی که در جوشکاری با قوس الکتریکی دستی مورد استفاده قرار می گیرد متشکل از یک مغزی فلزی است که فلز جوش را تشکیل می دهد، همچنین دارای یک پوشش شیمیایی است که ضمن ذوب ، اطراف حوضچه مذاب را محافظت می نماید.

برای جوشکاری با SMAW ، انواع مختلف الکتروود در اندازه های متفاوت تولید می گردد که بعضیها در ایجاد گرده جوش موثر هستند (مانند الکترودهایی که دارای پودر آهن می باشند)، بعضی موجب تقویت جوش شده و از ترک خوردگی خط جوش جلوگیری می نمایند و برخی دیگر آلیاژ جوش را تغییر می دهند . بنابراین انتخاب صحیح الکتروود موجب مرغوبیت جوش می گردد.

در این درس خواص و چگونگی انتخاب الکتروود برای استفاده در جوشکاری با SMAW توصیف شده ، همچنین با استفاده از سیستم انجمن جوشکاران آمریکا (American Welding Society) (AWS) چگونگی تشخیص الکترودهای پوشش دار و نیز روش نگهداری و انبار کردن الکترودها آموخته می شود. همه اطلاعات و موارد فوق برای کمک در انتخاب الکتروود مناسب برای کار مورد جوشکاری می باشد.

الکترودها برای جوشکاری با قوس الکتریکی دستی

الکترودهایی که در جوشکاری با قوس الکتریکی دستی مورد استفاده قرار می گیرند ، دو وظیفه اصلی به عهده دارند:
الف) فلز جوش را تامین می کنند.

ب) حوضچه مذاب را از ورود عوامل جوی محافظت می نمایند.

(پوشش الکتروود دارای محاسن دیگری نیز می باشد.)

البته با الکتروود بدون روپوش هم می توان جوشکاری کرد، اما حوضچه مذاب گازهای اکسیژن و نیتروژن را جذب می کند در نتیجه جوش حاصله ضعیف و شکننده خواهد بود.

برای کارهای مختلف ، الکتروودهای پوشش دار متفاوتی وجود دارد که هر کدام برای کاری مناسب می باشد . با بعضی الکتروودها می توان کارهای مختلفی را جوشکاری نمود، اما الکتروودی که برای جوشکاری همه نوع کاری مناسب باشد وجود ندارد . الکتروودی که برای جوشکاری یک نوع فلز خاص تولید شده بهتر از الکتروودهای دیگر می تواند آن قطعه را جوشکاری نماید.

الکتروود پوشش داری که برای کار خاص در نظر گرفته می شود به سه

عامل زیر بستگی دارد:

۱- به نوع و مقدار شدت جریان مورد استفاده AC و یا DC

۲- به مواد پوشش الکتروود

۳- به خواص فلز مبنا

شناسایی الکتروودها

قبل از انتخاب الکتروود صحیح برای یک کار معین دانستن چگونگی عملکرد آنها الزامی است. انجمن جوشکاران آمریکه (AWS) روشی را برای شناسایی الکتروودها ارائه داده که می توان بر اساس آن انواع الکتروودهای پوشش دار و سیم جوش را برای جوشکاری و لحیم کاری انتخاب نمود. سیستم شماره گذاری AWS خواص الکتروودها را در طبقه های مختلف تقسیم بندی می نماید.

بر اساس سیستم AWS الکتروودهای پوشش دار فولادی و آلیاژهای فولادی دارای یک حرف و به دنبال آن چهار و یا پنج رقم اعداد می باشد و مطابق (جدول) این حرف و ارقام در انتهای بدون پوشش الکتروود، نزدیک قسمتی که با الکتروود گیر گرفته می شود، زده شده است.

بر اساس سیستم AWS حرف E برای جوشکاری با قوس الکتریکی دستی R برای سیم جوش و B جهت لحیم کاری سخت استفاده می شود. چهار و یا پنج رقم بعد از E خواص الکتروود را نشان می دهد. در ارقام چهار شماره ای اولین دو رقم، مقاومت کششی را بین می کند و این ارقام در هزار ضرب شده و بر حسب PSI (پوند بر اینچ مربع Psi)

محاسبه می گردد . به عنوان مثال E70XX بیانگر حداقل 70000Psi
قدرت کششی الکتروود است .

از اعداد پنج رقمی موقعی که حداقل قدرت کششی 100000Psi و یا
بیشتر باشد استفاده می شود که در این صورت سه رقم بعد از E حداقل
قدرت کششی را بر حسب هزار Psi بیان می کند . به عنوان مثال :
E115XX بیانگر حداقل قدرت کششی 15000PSI است .

عدد ما قبل آخر ، وضعیت جوشکاری را نشان می دهد که با الکتروود
مزبور در چه وضعیتی می توان جوشکاری نمود . چنانچه این رقم ۱ باشد
، نشان دهنده قابلیت جوشکاری در تمام وضعیت ها و اگر ۲ باشد ، یعنی
باین الکتروود می توان در حالت سپری و تخت جوشکاری نمود و اگر سه
باشد ، یعنی فقط در حالت تخت قابل جوشکاری است . رقم آخر بیانگر
نوع شدت جریان لازم و نوع پوشش شیمیایی روی الکتروود بوده و
همچنین خواص مخصوص الکتروود را ، به عنوان افزودن پودر آهن به
منظور بالا بردن راندمان تولید خط جوش ، بیان می کند .

سعی کنید با چگونگی شناسایی الکتروودها بر اساس AWS آشنا شوید ،
در زیر ، برخی از متداول ترین الکتروودهای مورد استفاده و مفاهیم آنها
بیان شده است :

E6012

حداقل قدرت کششی آن ۶۰۰۰۰ بوده و در تمام وضعیتها قابل جوشکاری
است (عمودی ، سقفی ، تخت ، افقی در وضع قائم). می توان این الکتروود
را با جریان AC و یا DCSP جوشکاری کرد . قوس الکتريکی حاصله نرم
و دارای متوسط است .

E7018

حداقل قدرت کششی آن 70000Psi بوده و در همه وضعیتها قابل
جوشکاری است . با جریان برق AC و یا DCRP جوشکاری می شود و
در روپوش آن به منظور افزایش مقدار ایجاد کرده جوش دارای پودر آهن
و کم هیدروژن است که این هیدروژن کم از ترک خوردگی خط جوش
جلوگیری می نماید .

E7024

حداقل قدرت کششی آن 70000Psi بوده و با این الکتروود می توان در
وضعیت سپری و تخت جوشکاری نمود . جریان برق مورد استفاده AC و

DC (و یا هر نوع قطب) و پوشش الکتروود شامل پودر آهن بوده و نفوذ متوسطی ایجاد می کند .

E11018M

حداقل قدرت کششی آن 110000Psi پوند بر اینچ مربع که در تمام وضعیتها می توان با آن جوشکاری کرد . جریان برق مورد استفاده AC و یا DCRP پوشش آن دارای پودر آهن و کم هیدروژن است و قدرت قوس الکتریکی آن متوسط و نفوذ نیز متوسط می باشد . حرف M نشان دهنده توان جوشکاری قطعات نظامی با این الکتروود می باشد .

گاهی سیستم شماره گذاری AWS دارای یک ضمیمه است (پس از ارقام ذکر شده خط تیره به علاوه جروف ضمیمه قرار دارد) که بیانگر دارا بودن آلیاژهای معینی در الکتروود می باشد . جدول زیر مفهوم حروف و شماره ضمیمه را بیان می کند . به عنوان مثال الکتروود E8016-B2 نشان می دهد که این الکتروود شامل مقداری مولیبدن و کرم می باشد .

شدت جریان :

شدت جریان برای جوشکاری با SMAW می توان AC و یا DCSP و یا DCRP باشد . بعضی از الکتروودهای روپوش دار را می توان با هر نوع

جریان برقی جوشکاری کرد ، اما برخی را فقط با یک نوع جریان برق جوشکاری می کنند . برای ذوب کردن الکترودهای پوشش دار نیست به قطر الکتروود از شدت جریان معینی استفاده می کنند که ممکن است قوس حاصله حفاظ ضخیمی ایجاد ننماید و مرغوبیت جوش ایجاد شده کم خواهد بود .

شدت جریان لازم برای یک الکتروود بستگی به قطر آن و مقداری هم به ضخامت پوشش الکتروود دارد . به طور کلی برای الکترودهای کم قطر ، شدت جریان کمتری لازم است .

به عنوان مثال شدت جریان لازم برای الکتروود $3/25$ میلیمتر می تواند ۱۰۰ الی ۱۳۰ آمپر باشد . اگر قطر الکتروود بیشتر شود باید از شدت جریان زیادتری استفاده نمود ، مثلاً برای الکتروود ۶ میلیمتری شدت جریان لازم بین ۲۴۰ تا ۳۰۰ آمپر در نظر گرفته می شود . اگر روپوش الکتروود ضخیم باشد ، شدت جریان از این مقدار هم تحلوز می کند .

مقدار شدت جریان مورد نیاز برای قطره های مختلف روی جعبه الکتروودها نوشته شده است . وقتی که نوع الکتروود برای شمار به طور دقیق

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

مشخص نیست جریان را حد متوسط در نظر گرفته سپس با آزمایشهای

متوالی می توانید مقدار واقعی شدت جریان را بیابید .

www.kandoo.cn.com
www.kandoo.cn.com
www.kandoo.cn.com

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooon.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

Filename: Document1
Directory:
Template: C:\Documents and Settings\hadi tahaghoghi\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title: (SMAW)
Subject:
Author: MY LOVE
Keywords:
Comments:
Creation Date: 4/15/2012 11:26:00 AM
Change Number: 1
Last Saved On:
Last Saved By: hadi tahaghoghi
Total Editing Time: 0 Minutes
Last Printed On: 4/15/2012 11:26:00 AM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 16
Number of Words: 1,847 (approx.)
Number of Characters: 10,534 (approx.)